

Συμβολή της ΟΚΔΕ-Σπάρτακος στην 1η πανελλαδική συνδιάσκεψη της ANΤΑΡΣΥΑ

Η ANΤΑΡΣΥΑ ενέπνευσε ελπίδα σε μια μειοψηφική αλλά σημαντική μερίδα της εργατικής τάξης και της νεολαίας. Αγωνιστές και αγωνίστριές της έχουν παίξει πρωταγωνιστικό ρόλο στους περισσότερους από τους μεγάλους αγώνες των τελευταίων δύο χρόνων. Ως εγχείρημα αποτελεί την πλέον συνειδητή έκφραση του στρατηγικού σχεδίου για ένα φορέα που θα αντανakλά τις διαθέσεις του πιο ριζοσπαστικού τμήματος της εργατικής τάξης και που θα είναι το υπομόχλιο στη διαδικασία της κοινωνικής επανάστασης. Οι βασικές γραμμές του προγραμματικού της λόγου αναγνωρίζονται ως ειλικρινά αντισυστημικές και η πρότασή της για μετωπική ενότητα της αντικαπιταλιστικής επαναστατικής αριστεράς έχει απήχηση σε ένα μεγάλο δυναμικό αγωνιστών του εργατικού και των άλλων κοινωνικών κινήματων. Οι ελπίδες που επενδύονται πάνω της, ωστόσο, προς το παρόν διαφεύδονται, οδηγώντας στην απογοήτευση των μελών και φίλων της και στην υπολειμότητα των τοπικών δομών της. Μέχρι σήμερα η ANΤΑΡΣΥΑ δεν έχει καταφέρει να πείσει ότι αποτελεί πραγματικά χρήσιμο εργαλείο στα χέρια του κινήματος και φορέα μιας πραγματικά επαναστατικής πολιτικής. Η διαδικασία της πρώτης συνδιάσκεψης είναι μια ευκαιρία που δεν επιτρέπεται να πάει χαμένη. Είναι η ευκαιρία να μπουν οι βάσεις για την υπέρβαση των οργανωτικών και πολιτικών προβλημάτων που την καθλώνουν και ακυρώνουν τη δυνατότητά της να διαδραματίσει κεντρικό ρόλο στην ταξική πάλη.

Για το οργανωτικό ζήτημα

Η απουσία οποιασδήποτε ουσιαστικής δομής αποτέλεσε μέχρι σήμερα απόλυτο όριο στην ανάπτυξη της ANΤΑΡΣΥΑ, αποκλείοντας την ισότιμη συμμετοχή των ανένταχτων και επιτρέποντας τη συμμετοχή των ενταγμένων σε οργανώσεις μόνο διαμέσου των ηγεσιών τους. Το κεντρικό συντονιστικό, όπως και οι εκπρόσωποι στον τύπο, τα ΜΜΕ, τις ευρύτερες διαδικασίες κλπ δεν εκλέγονταν και δεν ελέγχονταν κατά κανένα τρόπο από τη βάση. Οι τοπικές επιτροπές αδυνατούσαν να πάρουν αποφάσεις, μπλοκάροντας στο δικαίωμα του βέτο. Η ηγεσία των οργανώσεων όφειλε, όπως και σε ένα βαθμό έκανε, να αφουγκραστεί το μαζικό αίτημα για δημοκρατική συμμετοχή της βάσης σε όλες τις πολιτικές λειτουργίες και εκφάνσεις της εσωτερικής ζωής της ANΤΑΡΣΥΑ.

Το προτεινόμενο στην 1η πανελλαδική συνδιάσκεψη οργανωτικό κείμενο αντιπροσωπεύει αναμφίβολα μια σημαντική πρόοδο και μια ευκαιρία για τη σταδιακή υπέρβαση αυτής της κατάστασης. Στις σημαντικές κατακτήσεις μπορούν να καταγραφούν:

- η εκλογή όλων των οργάνων και η εισαγωγή ψηφοφοριών με βάση την αρχή ένα μέλος – μία ψήφος
- η καταγραφή των μελών σε πανελλαδική κλίμακα και ο καθορισμός (στοιχειωδών ακόμα, βέβαια) δικαιωμάτων και υποχρεώσεων του μέλους
- μια ορισμένη μέριμνα για την πλουραλιστική εκπροσώπηση στη συνδιάσκεψη και στα όργανα (μικρό μέτρο αντιπροσώπων, μικρός αριθμός σταυρών προτίμησης στις διαδικασίες εκλογής αντιπροσώπων και οργάνων, ρήτρα για εκπροσώπηση όλων των οργανώσεων στη συνδιάσκεψη και την Κεντρική Συντονιστική Επιτροπή)
- η προσπάθεια οργάνωσης ενός ανοιχτού και ισότιμου προσυνδιασκειμικού διαλόγου μέσω μπλόγκ, παρά τη σημαντική καθυστέρηση

Η αποτύπωση αυτών των οργανωτικών αρχών σε μια απόφαση συνδιάσκεψης θέτει οπωσδήποτε το στοίχημα της δημοκρατικής λειτουργίας και δομής της ANΤΑΡΣΥΑ σε νέες βάσεις. Είναι όμως εξίσου ακόμα ότι παραμένουν σημαντικές ελλείψεις, αντιφάσεις, ασάφειες και δειλές διατυπώσεις. Ασφαλώς η οργανωτική και πολιτική συγκρότηση δεν μπορεί παρά να προχωρήσει βήμα – βήμα, ωστόσο κατά την άποψή μας ορισμένες αρχές δεν μπορούν να παραπεμφθούν σε ένα μετέπειτα στάδιο ωρίμανσης. Για αυτό το λόγο επαναφέρουμε στη συνδιάσκεψη ορισμένες προτάσεις που καταθέσαμε και στον προσυνδιασκειμικό διάλογο:

- Οι συνδιασκέψεις οφείλουν να έχουν αποφασιστικό χαρακτήρα και όχι να είναι απλώς μια πανηγυρική εκδήλωση με προσυμφωνημένη κατάληξη. Για αυτό το λόγο θα πρέπει να υπάρχει το δικαίωμα κατάθεσης προσηκών, προτάσεων, τροποποιήσεων, ακόμα και συνολικών εναλλακτικών πλατφορμών μέσα στη διαδικασία. Κάτι τέτοιο δεν είναι καθόλου προφανές από τις διατυπώσεις του κειμένου. Λίγη σημασία έχει η εκλογή αντιπροσώπων για τη συνδιάσκεψη, όταν αυτοί δεν έχουν το δικαίωμα να επηρεάσουν πραγματικά τα καταληκτικά κείμενα και να θέσουν σε ψηφοφορία τις απόψεις τους, αν το επιθυμούν. Ο ρόλος των αντιπροσώπων δεν μπορεί να συρρικνωθεί στο να χειροκροτούν τα κείμενα της απερχόμενης ΚΣΕ ή, το πολύ, να διατυπώνουν κριτικές που δεν μπορούν να αποτυπωθούν πουθενά. Επιπλέον, σε περίπτωση κατάθεσης εναλλακτικών πλατφορμών θα πρέπει να εξασφαλίζεται το δικαίωμα αναλογικής εκπροσώπησης όλων των απόψεων στα όργανα (για παράδειγμα, μια μειοψηφική πλατφόρμα που συγκεντρώνει το 20% των ψήφων θα πρέπει να εκλέγει και το 20% των μελών στα όργανα). Προσοχή πρέπει, επίσης, να δοθεί και στην αναλογική εκπροσώπηση όλων των απόψεων, τόσο των οργανώσεων όσο και των ανένταχτων συντρόφων και συντροφισσών, κατά την εκλογή των αντιπροσώπων από τις τοπικές. Η πραγματική ενότητα οποιουδήποτε πολιτικού οργανισμού εξασφαλίζεται από την ελεύθερη δημοκρατική έκφραση των διαφορετικών απόψεων σε όλα τα επίπεδα, και όχι από τη μονολιθικότητα των ηγετικών οργάνων.

- Η εκπροσώπηση όλων των οργανώσεων και τάσεων στις συνδιασκέψεις και στα όργανα δεν μπορεί να

επαφίεται ούτε στην τύχη, ούτε στην καλή θέληση του σώματος, ούτε στις άτυπες διαπραγματεύσεις μεταξύ οργανώσεων για τον καθορισμό ποσοστώσεων. Η χρόνια έλλειψη δημοκρατικών διαδικασιών και η υποκατάστασή τους από διαπραγματεύσεις κορυφής, ποσοστώσεις ομιλητών ανά οργάνωση και αποκλεισμούς μειοψηφικών απόψεων που μαστίζουν τον πολιτικό μας χώρο δεν αντισταθμίζονται από γενικόλογες επικλήσεις στη συντροφικότητα, αλλά από συγκεκριμένα πολιτικά και οργανωτικά μέτρα. Η ΟΚΔΕ-Σπάρτακος επιμένει στην αναγκαιότητα ενός μικρού αριθμού αντιπροσώπων στη συνδιάσκεψη που θα ορίζονται κατ' ευθείαν από κάθε οργάνωση και ισότιμα, όχι σαν έκτακτο μέτρο για την 1η συνδιάσκεψη, όπως εμφανίζεται στο κείμενο, αλλά για όσο υπάρχουν διαφορετικές οργανώσεις και οργανωμένες τάσεις στο εσωτερικό της ΑΝΤΑΡΣΥΑ, το οποίο είναι στοιχείο πλούτου και όχι αδυναμίας. Επιμένει επίσης στην αναγκαιότητα μιας ρήτρας εκπροσώπησης ανένταχτων συντρόφων και συντροφισσών σε ένα ορισμένο ποσοστό. Ένα επιτυχημένο οργανωτικό μοντέλο δεν είναι αυτό που παρουσιάζει υποκριτικά ένα μόρφωμα ως ομοιογενές και αδιαφοροποίητο άθροισμα μελών, αλλά εκείνο που αντιστοιχεί στον πραγματικό του χαρακτήρα, που στην περίπτωση της ΑΝΤΑΡΣΥΑ εμπεριέχει ταυτόχρονα τα στοιχεία μιας κεντρικής μετωπικής συμφωνίας και μιας από τα κάτω συνεργασίας οργανωμένων και ανένταχτων συντρόφων και συντροφισσών. Η απόκρυψη αυτής της πραγματικότητας δεν θα ενοποιούσε καθόλου την ΑΝΤΑΡΣΥΑ, αντιθέτως θα οδηγούσε σε έναν ανταρτοπόλεμο για τον έλεγχο των τοπικών και την εκπροσώπηση των οργανώσεων διαμέσου τους.

- Η ΑΝΤΑΡΣΥΑ δεν θα πρέπει να φοβηθεί τις ψηφοφορίες. Για τις στρατηγικές πολιτικές θέσεις και τις κεντρικές επιλογές στην περίοδο (πχ συμμαχίες, καμπάνιες, εκλογικές κάθοδοι, συνολικές πολιτικές τοποθετήσεις στη συγκυρία), καθώς και για τυχόν ιστορικές ή ιδεολογικές αναφορές, θα πρέπει να τηρηθεί η προϋπόθεση της συναίνεσης, αλλιώς υπάρχει ο κίνδυνος να τεθούν στο περιθώριο τμήματα της ΑΝΤΑΡΣΥΑ και να διαρραγεί η ενότητά της. Σχετικά με τακτικές επιλογές και άμεσα πρακτικά καθήκοντα (διοργάνωση ή συμμετοχή σε εκδηλώσεις και κινητοποιήσεις, ανακοινώσεις κλπ), ωστόσο, μπορούν να ληφθούν αποφάσεις ακόμα και με απλή πλειοψηφία. Η προϋπόθεση των 2/3 μπορεί να αλλοιώσει την πραγματική βούληση της πλειοψηφίας – πχ αν το 60% θεωρεί ότι πρέπει να συμμετέχουμε σε μια κινητοποίηση και το 40% όχι, στην πράξη επιβάλλεται η άποψη της μειοψηφίας. Η ΑΝΤΑΡΣΥΑ δεν έχει δημοκρατικό συγκεντρωτισμό, πράγμα που σημαίνει ότι οι μειοψηφίες δεν έχουν την υποχρέωση να πειθαρχούν στενά σε κάθε πρακτική απόφαση. Από την άλλη, δεν μπορούν να στερήσουν από την πλειοψηφία το δικαίωμα να χρησιμοποιεί δημοσίως το όνομα της ΑΝΤΑΡΣΥΑ.
- Η σχέση μεταξύ της Κεντρικής Συντονιστικής Επιτροπής (ΚΣΕ) και του Πανελλαδικού Συντονιστικού (ΠΣ) παραμένει εντελώς απροσδιόριστη στο κείμενο. Η μόνη ορθολογική δομή θα ήταν τα όργανα να συνδέονται σε μια σειρά λογοδοσίας – η ΚΣΕ είναι υπόλογη στο ΠΣ, το ΠΣ στην Πανελλαδική Συνδιάσκεψη. Αυτό σημαίνει ότι το ΠΣ εκλέγει την ΚΣΕ και αποτελεί το ανώτερο όργανο μεταξύ δύο συνδιασκέψεων, στο οποίο μπορεί να προσφύγει η ΚΣΕ για σημαντικές αποφάσεις. Σε διαφορετική περίπτωση το ΠΣ έχει απλώς συμβουλευτικό, επομένως στην πράξη διακοσμητικό, χαρακτήρα και όλες οι ουσιαστικές αποφάσεις ανατίθενται στα 21 μέλη της ΚΣΕ, δηλαδή σε μια ολιγομελή και κατ' ανάγκη λιγότερο αντιπροσωπευτική επιτροπή.
- Κύτταρα της οργανωτικής δομής της ΑΝΤΑΡΣΥΑ θα πρέπει να είναι οι τοπικές συνελεύσεις, προκειμένου κάθε μέλος να έχει ταυτόχρονη εποπτεία από πολλούς τομείς της ταξικής πάλης. Κάθε μέλος θα πρέπει να είναι γραμμένο σε μια τοπική, ανάλογα με τον τόπο κατοικίας ή εργασίας του (δεν αποκλείεται δηλαδή η δυνατότητα να οριστούν τοπικές και με βάση το χώρο δουλειάς). Οι κλαδικές συντονίζουν τη δουλειά σε επιμέρους συνδικαλιστικούς κλάδους και για αυτό είναι σημαντικές, δεν μπορούν όμως να υποκαταστήσουν τις τοπικές. Το δίλημμα είναι πολιτικό: θέλουμε μια συνδικαλιστική ή μια πολιτική δομή για την ΑΝΤΑΡΣΥΑ; Ως πολιτικός οργανισμός της εργατικής τάξης η ΑΝΤΑΡΣΥΑ οφείλει να την ενοποιεί και όχι να αναπαράγει τις διαιρέσεις κατά κλάδους και κατά επαγγέλματα. Επιπλέον, θα πρέπει να δοθεί προσοχή ώστε η δουλειά των αντικαπιταλιστικών σχημάτων (ΕΑΑΚ, Παρεμβάσεις-Συσπειρώσεις-Κινήσεις), που έχουν κατακτήσει μια σημαντική θέση στην ταξική πάλη, να μην ταυτιστούν αυθαίρετα, υποκατασταθούν ή καταπνιγούν από τις κλαδικές της ΑΝΤΑΡΣΥΑ.
- Είναι σημαντικό η αρχή της ανακλητότητας και της κυκλικής εναλλαγής να ισχύει για τους εκλεγμένους στα όργανα της ΑΝΤΑΡΣΥΑ, αλλά και σε δημοτικά και περιφερειακά συμβούλια ή οπουδήποτε αλλού.
- Η 1η πανελλαδική συνδιάσκεψη θα πρέπει να πάρει απόφαση για την έκδοση ενός κοινού εντύπου της ΑΝΤΑΡΣΥΑ, στο οποίο θα έχουν θέση τόσο οι τοποθετήσεις της ΑΝΤΑΡΣΥΑ, όσο και οι απόψεις των μεμονωμένων μελών και των οργανώσεων, ελεύθερα και ισότιμα μεταξύ τους.
- Τασσόμαστε υπέρ της λειτουργίας μιας ομάδας γυναικών ΑΝΤΑΡΣΥΑ, που θα επεξεργάζεται θέσεις για τη γυναικεία απελευθέρωση στο πλαίσιο του κομμουνιστικού προτάγματος, θα ασχολείται με τα ιδιαίτερα προβλήματα της γυναικείας καταπίεσης και θα συντονίζει την παρέμβαση στο φεμινιστικό κίνημα.

Πρέπει επιπλέον να τονιστεί ότι καμία τυπική δομή, όσο δημοκρατική και αν είναι θεωρητικά, δεν μπορεί να εξασφαλίσει από μόνη της μια πραγματικά ισότιμη και δημοκρατική λειτουργία. Απαιτείται συντονισμένη προσπάθεια για την ουσιαστική και συνειδητή συμμετοχή όλων των μελών όχι απλώς στις προσυνδιασκεικές ψηφοφορίες, αλλά σε μια συλλογική διαδικασία που διαπαιδαγωγεί τα μέλη των οργανώσεων αλλά και τους ανένταχτους συντρόφους και συντρόφισσες στη δημοκρατική λειτουργία.

Για τον πολιτικό προσανατολισμό και το πρόγραμμα

Η κρισιμότητα της συγκυρίας της ταξικής πάλης και η φλέγουσα αναγκαιότητα για επίκαιρες, συγκεκριμένες και επεξεργασμένες πολιτικές απαντήσεις στο πλαίσιο μιας πραγματικής επαναστατικής πολιτικής στις σημερινές συνθήκες καθιστούν το πολιτικό σκέλος της συζήτησης στη συνδιάσκεψη τουλάχιστον εξίσου σημαντικό με το αντίστοιχο οργανωτικό. Το πολιτικό κείμενο της συνδιάσκεψης παρέχει το έδαφος για μια αρκετά πλήρη πολιτική τοποθέτηση και διαθέτει προγραμματικά στοιχεία σαφώς πιο ριζοσπαστικά από τα αντίστοιχα της ρεφορμιστικής αριστεράς (ΣΥΝ και ΚΚΕ), αλλά και από προηγούμενες πολιτικές καταθέσεις της ΑΝΤΑΡΣΥΑ. Η επιτυχία ενός μεταβατικού προγράμματος, ωστόσο, εξαρτάται από τη λογική συνέχεια των αιτημάτων και την ικανότητά τους να μετατρέπουν τις αποσπασματικές εμπειρίες της εργατικής τάξης σε ολοκληρωμένη αντικαπιταλιστική συνείδηση, θέτοντας τελικά το ζήτημα της εξουσίας από ταξική σκοπιά. Με αυτό τον τρόπο, και όχι με την πλειοδοσία σε αφηρημένες βερμπαλιστικές διακηρύξεις, η ΑΝΤΑΡΣΥΑ θα πρέπει να εμπλουτίσει και να αποσαφηνίσει το πρόγραμμά της, ξεπερνώντας τις ασάφειες, τον εμπειρισμό, την αποκομμένη από την πράξη θεωρητικολογία και τις όποιες επιρροές της ρεφορμιστικής πολιτικής στην οποία έχει εθιστεί η πλειοψηφία της αριστεράς.

Πολλές από τις προτάσεις, τροποποιήσεις και συμβολές της ΟΚΔΕ-Σπάρτακος ενσωματώθηκαν με τον ένα ή τον άλλο τρόπο στην τελική πρόταση κειμένου του απερχόμενου συντονιστικού, που αποτυπώνει σε ικανοποιητικό βαθμό την έκταση της προγραμματικής συμφωνίας που έχει κατακτήσει η ΑΝΤΑΡΣΥΑ. Παραμένουν, όπως είναι φυσικό, διαφωνίες και σημεία απόκλισης. Επισημαίνουμε εν συντομία ορισμένες θέσεις που θεωρούμε σημαντικό να κατατεθούν στη συνδιάσκεψη:

- Το αίτημα της μονομερούς παύσης πληρωμών προς τους δανειστές και της διαγραφής του χρέους τέθηκε σχεδόν αμέσως στην προμετωπίδα του προγράμματος της ΑΝΤΑΡΣΥΑ και του έδωσε ριζοσπαστικό χαρακτήρα. Παραμένει, ωστόσο, αρκετά αδιευκρίνιστο το ποιον καλούμε να τα επιβάλει. Στην πράξη το αίτημα εντάσσεται συχνά, έστω άρρητα, σε ένα συμφραζόμενο “ρεαλιστικών” προτάσεων προς το κράτος για την “έξοδο της χώρας από την κρίση”, που κωδικοποιούνται στην έξοδο από το ευρώ, την υποτίμηση του νομίσματος και την παραγωγική ανασυγκρότηση (χωρίς να προσδιορίζεται καν αν θα είναι ιδιωτική ή δημόσια). Το ζήτημα του χρέους θα πρέπει να τίθεται ως βασικό ταξικό δίλημμα – ποιος θα πληρώσει; - και όχι ως τεχνικά επιχειρήματα ειδικών, που θα μπορούσαν να είναι επιλογές και μιας αστικής κυβέρνησης. Το περιβάλλον της πρωτοβουλίας των οικονομολόγων, του αριστερού βήματος διαλόγου και της ΕΛΕ, που κινούνται σε μια εθνική ρεφορμιστική κατεύθυνση, συντέινει δυστυχώς σε μια τέτοια κατεύθυνση. Ανεξαρτήτως της τακτικής μας απέναντι σε αυτές τις πρωτοβουλίες, θα πρέπει να διαχωρίσουμε τον μεταβατικό πολιτικό πυρήνα των αιτημάτων για το χρέος (διαγραφή, παύση πληρωμών, βαριά φορολογία του μεγάλου κεφαλαίου και δημεύσεις μεγάλων περιουσιών, άνοιγμα των βιβλίων και άρση του λογιστικού απορρήτου, πρόγραμμα δημόσιων επενδύσεων για την εξάλειψη της ανεργίας, εργατικός/λαϊκός έλεγχος στα ταμεία του κράτους, τις δημόσιες επενδύσεις και το νόμισμα) από μια λογική φαινομενικά ριζοσπαστικών αλλά στην ουσία διαχειριστικών αντιπροτάσεων.
- Το αίτημα για αντικαπιταλιστική αποδέσμευση από την ΕΕ τείνει να υποβιβαστεί σε ένα σκέτο “έξω από την ΕΕ”, που από μόνο του υπάρχει κίνδυνος να ταυτιστεί με την επιδίωξη μιας εθνικής αναδίπλωσης. Με αυτή τη λογική διαχωρίζονται αυθαίρετα οι μηχανές ταξικής κυριαρχίας του κεφαλαίου (ΕΕ, κράτος) σε περισσότερο και λιγότερο προοδευτικές. Η πάλη ενάντια στην ΕΕ, που δεν υπάρχει αμφιβολία ότι σήμερα είναι πιο επίκαιρη από ποτέ, θα πρέπει να γίνεται ταυτόχρονα με την πάλη ενάντια στο ελληνικό αστικό κράτος, που ως τέτοια είναι λίγο παρούσα από το πρόγραμμα της ΑΝΤΑΡΣΥΑ. Το “έξω από την ΕΕ” δεν μπορεί να χρησιμεύσει ως αυτόνομο μεταβατικό αίτημα γιατί αφενός υπονοεί ένα “προοδευτικό” στάδιο εθνικού καπιταλισμού, αφετέρου σπέρνει την αυταπάτη ότι ο ελληνικός καπιταλισμός είναι αδύναμος και εξαρτημένος. Αντί για αυτό, η ΑΝΤΑΡΣΥΑ πρέπει να προτάξει το σύνθημα της ολοκληρωτικής επαναστατικής σύγκρουσης με την ΕΕ, με το συνδυασμό της διάρρηξης των αδύναμων κρίκων και της διεθνιστικής πάλης για τη διάλυσή της.
- Ο διεθνισμός, που σε κρίσιμες περιόδους αποτέλεσε πάντα κόκκινη γραμμή μεταξύ επαναστατικής πολιτικής και ρεφορμισμού, είναι σήμερα πιο ζωτική ανάγκη από ποτέ. Το πρώτο σκέλος αυτού του καθήκοντος σήμερα είναι η ένταξη του αντιρατσιστικού και αντιφασιστικού αγώνα στον πυρήνα του προγράμματος και της πολιτικής φυσιογνωμίας της ΑΝΤΑΡΣΥΑ. Στο πλαίσιο μιας ταξικής δικτατορίας του κεφαλαίου που γίνεται όλο και πιο αυταρχική, είναι πλέον αδύνατο να παραβλέψει κανείς τη δυναμική της ακροδεξιάς, του εθνικισμού και του ρατσισμού, η οποία είχε υποτιμηθεί τραγικά από τις περισσότερες οργανώσεις του πολιτικού μας χώρου. Η διαδεδομένη στην ΑΝΤΑΡΣΥΑ και σε έντυπα του χώρου άποψη ότι η μετανάστευση είναι αντιδραστικό φαινόμενο δεν κάνει άλλο σε τελική ανάλυση από το να αναπαράγει τους εσωτερικούς διαχωρισμούς της εργατικής τάξης και να της αρνείται ένα δικαίωμα που το κεφάλαιο έχει: τη διεθνή κινητικότητα. Η μετανάστευση, δηλαδή η διεθνοποίηση της εργατικής δύναμης, αποτελεί στοιχειώδη αυτοάμυνα στην καπιταλιστική βαρβαρότητα. Η μόνη πρακτική επαναστατική τοποθέτηση σε αυτό το ζήτημα είναι το αίτημα των ανοιχτών συνόρων για την εργατική τάξη. Οποιαδήποτε ρητορική σχετικά με το πόσοι χωράνε στη χώρα, το πρόβλημα που “αντικειμενικά” δημιουργούν στο κέντρο της Αθήνας κλπ, αντιμετωπίζει το πιο καταπιεσμένο τμήμα της εργατικής τάξης, τους μετανάστες, ως εξωτερικό μέγεθος και είναι με αυτή την έννοια ταξική προδοσία. Το δεύτερο σκέλος μιας επίκαιρης διεθνιστικής τοποθέτησης είναι η ανεπιφύλακτη καταδίκη των επιδιώξεων της ελληνικής αστικής τάξης στο

πλαίσιο των ενδοϊμπεριαλιστικών εθνικών ανταγωνισμών. Σε περιόδους κρίσης τα λεγόμενα εθνικά θέματα αποτελούν την ιδανική συνταγή για να αποσπάται εκβιαστικά η συναίνεση των εκμεταλλευομένων και καταπιεζόμενων. Η ΑΝΤΑΡΣΥΑ θα πρέπει να καταγγείλει ανοιχτά τους σχεδιασμούς για την ΑΟΖ, τις γεωτρήσεις που θα εκμεταλλεύονται πολυεθνικές, τη συνεργασία με τις αστικές τάξεις της Κύπρου και του Ισραήλ και την πολιτική της όξυνσης με την Τουρκία. Η εργατική τάξη θα πρέπει να αρνηθεί οποιαδήποτε θυσία (που στην πιο ακραία περίπτωση θα ήταν να δώσει το αίμα της σε έναν πόλεμο) στο όνομα του εθνικού συμφέροντος, δηλαδή του συμφέροντος της αστικής τάξης.

- Η ρητορική της εθνικής ανεξαρτησίας στη συγκεκριμένη ιστορική συγκυρία δεν ευνοεί την αντικαπιταλιστική δυναμική των αγώνων. Η εκτίμηση ότι η Ελλάδα είναι εξαρτημένη χώρα είναι λανθασμένη, Η αποτυχία ενός μοντέλου ανάπτυξης που επιλέχτηκε από την ελληνική αστική τάξη (έκθεση στο διεθνή ανταγωνισμό μέσω του ευρώ, μαζικός δανεισμός κλπ) δεν μεταβάλλει αυτόματα την παραγωγική και κοινωνική δομή της χώρας, που δεν διατηρεί αξιόλογους προκαπιταλιστικούς τομείς, δεν είναι περισσότερο μεταπρατική από ότι στο παρελθόν και δεν έχει εκτοπίσει την εθνική αστική τάξη από τη θέση του κυρίαρχου. Το ελληνικό κεφάλαιο διατηρεί τεράστια διεξόδου στα Βαλκάνια και σε διεθνείς τομείς της οικονομίας (ναυτιλία). Ο παραλληλισμός με τις τριτοκοσμικές εξαρτημένες χώρες δεν αντέχει σε κριτική. Η εκτίμηση ότι η χώρα βρίσκεται σε ιδιότυπη κατοχή είναι επίσης λάθος, τουλάχιστον προς το παρόν. Η αύξηση του οικονομικού και πολιτικού εκβιασμού των ευρωπαϊκών αστικών τάξεων πάνω στην ελληνική δεν είναι αποτέλεσμα εξωτερικής επιβολής, αλλά έχει προκύψει από την εθελοντική συμμετοχή του ελληνικού κεφαλαίου στο ευρωπαϊκό νεοφιλελεύθερο μοντέλο και στην αμετανόητη διάθεσή της να συνεχίσει σε αυτή την κατεύθυνση. Το αίτημα της εθνικής ανεξαρτησίας σήμερα λειτουργεί περισσότερο ως άλλοθι στο βασικό υπεύθυνο για τη σημερινή κατάσταση, τις κυβερνήσεις και τους Έλληνες κεφαλαιοκράτες, παρά ως στοιχείο μιας επαναστατικής πολιτικής τοποθέτησης.
- Είναι πολύ σημαντικό ότι η πάλη για την απελευθέρωση από την ιδιαίτερη καταπίεση των γυναικών και των ομοφυλοφίλων είναι για πρώτη φορά παρούσα, έστω σε στοιχειώδη μορφή, στον προγραμματικό εξοπλισμό της ΑΝΤΑΡΣΥΑ. Ο καπιταλισμός εν μέσω κρίσης δεν παραπέμπει κανένα είδος καταπίεσης για μετά, ίσα ίσα τα οξύνει όλα στο μέγιστο βαθμό. Η εν γένει δέσμευση της ΑΝΤΑΡΣΥΑ στον αγώνα ενάντια σε αυτές τις μορφές καταπίεσης, ωστόσο, δεν συνιστά από μόνη της ένα επαναστατικό πρόγραμμα στο πεδίο αυτό. Απαιτείται η ενσωμάτωση συγκεκριμένων αιτημάτων, άμεσων και μεταβατικών, που προτάσσονται από τους πραγματικούς αγώνες των καταπιεσμένων και τα οποία η ΑΝΤΑΡΣΥΑ πολλές φορές διστάζει να υιοθετήσει (πχ ο γάμος μεταξύ των ομοφυλοφίλων).
- Ένα αντικαπιταλιστικό μεταβατικό πρόγραμμα δεν αποκτά τη συνοχή του παρά καταλήγοντας στο ζήτημα της εξουσίας. Το κρίσιμο ερώτημα είναι τελικά: ποιος μπορεί να εφαρμόσει αυτά τα μέτρα; Στην περίπτωση της ΑΝΤΑΡΣΥΑ αυτό ακριβώς το ζήτημα φαίνεται απόν. Υπάρχουν πολλές αναφορές στο τι είδους κυβερνήσεις δεν θέλουμε, αλλά ούτε μια στο τι θέλουμε. Το ερώτημα τι έρχεται μετά, ωστόσο, δεν έχει πλέον σημασία μόνο για το γενικό στρατηγικό μας προσανατολισμό, αλλά και άμεση προπαγανδιστική αξία, ειδικά τις στιγμές που η κυβέρνηση φαίνεται έτοιμη να πέσει (όπως ήταν πιο χαρακτηριστικά η 15η Ιούνη). Η ΑΝΤΑΡΣΥΑ θα πρέπει να αντιπαχθεί κάθετα στο υπαρκτό ενδεχόμενο μιας κυβέρνησης ταξικής συνεργασίας με τη συμμετοχή αριστερών κομμάτων. Στο σενάριο μιας ανεξάρτητης κυβέρνησης της αριστεράς ή μιας αριστερής κυβέρνησης στο έδαφος του αστικού κράτους, η ΑΝΤΑΡΣΥΑ θα πρέπει από τώρα να προετοιμαστεί να παίξει το ρόλο της αριστερής αντιπολίτευσης, αρνούμενη τη συμμετοχή και πιέζοντας με τη δύναμη του κινήματος στα αριστερά. Οφείλει όμως να έχει και μια άμεση αντιπρόταση, που δεν μπορεί παρά να είναι μια εργατική κυβέρνηση ταξικού πολέμου, βασισμένη σε ένα επαναστατικό πρόγραμμα και στηριγμένη στις δομές αυτοδιεύθυνσης της εργαζόμενης πλειοψηφίας. Αυτή η προοπτική δεν είναι αντιπαραθετική με την εργατική εξουσία, αντιθέτως είναι ο συγκεκριμένος πρακτικός δρόμος προς αυτή. Για αυτό το σκοπό θα πρέπει να δώσουμε όσες δυνάμεις μπορούμε στην δημιουργία μαζικών ενωτικών δομών αυτοοργάνωσης (και δυνάμει προπλάσμάτων δυαδικής εξουσίας) στις γειτονιές και τους χώρους δουλειάς, κάτι που μετά το κίνημα των πλατειών εμφανίζεται πολύ πιο ρεαλιστικό.

Είναι προφανές, ωστόσο, ότι τα πολιτικά προγράμματα δεν έχουν καμία ιδιαίτερη αξία όσο παραμένουν απλώς κείμενα μαρξιστικής φιλολογίας. Το πραγματικό πρόγραμμα είναι εκείνο που εφαρμόζουμε στα πεδία της ταξικής πάλης, η ενοποίηση θεωρίας και πράξης. Η ΑΝΤΑΡΣΥΑ θα κριθεί πάνω από όλα από το κατά πόσο μπορεί να μεταφράσει τις διακηρύξεις της σε πρακτική πολιτική παρέμβαση. Η μάχη για την ηγεμονία των επαναστατικών ιδεών στην εργατική τάξη και τους καταπιεσμένους δεν εξαντλείται στα κεντρικά μας ντοκουμέντα, ούτε στις καταγγελτικές προκηρύξεις για θέματα της επικαιρότητας, αλλά εξαρτάται απολύτως από τη ζύμωση στη βάση, την ικανότητά μας να προσεγγίζουμε ακροατήρια μέσα στους πραγματικούς αγώνες και να προτείνουμε εκλαϊκευτικά το πολιτικό μας πρόταγμα, το πρόταγμα της επανάστασης και του κομμουνισμού.

OKDE Σπάρτακος

ελληνικό τμήμα της 4ης Διεθνούς | www.okde.org